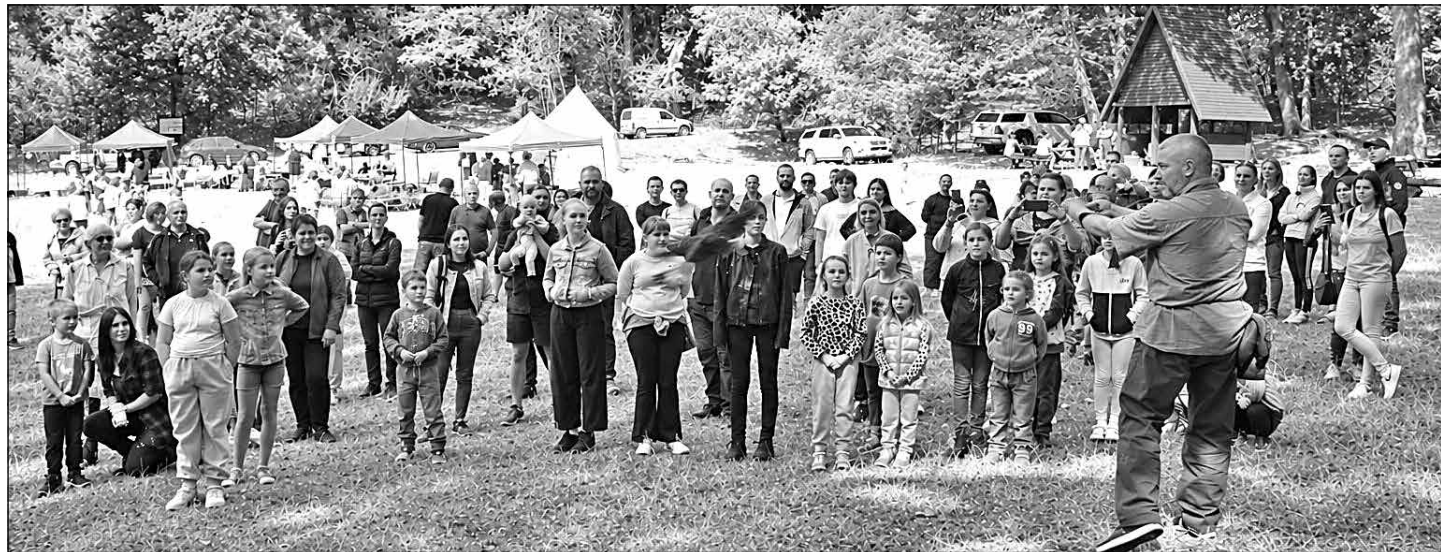

Bagoly fiókákat is simogathattak a gyerekek

Bár a reggeli órákban még kissé hűvösnek tűnt az időjárás, később egyre gyakrabban bukkant elő a nap a felhők mögül szeptember 12-én, s végül igazán kellemes kora őszi idő kísérte a gesztési Vár-réten a „Várgesztési Sokadalmat”, melynek hírére egész nap folyamatosan érkeztek az érdeklődők.

A gyerekek hatalmas elánnal támadták meg az ugrálóvárat, merültek el a különböző kézműveskedések rejtelmében, és élvezték a kreatív játészóeszközök adta feladatokat teljesítését, miközben a felnőttek a kézműves vásárban válogathattak a szebbnél-szebb portékák között. Az előzetesen meghirdetett várépítő versenyre idén is különböző alapanyagok fantáziadús felhasználásával készített alkotások érkeztek, a látogatók szavazatai alapján megvédte a tavalyi elsőségét, tehát ismét elnyerte a Vár-rét mesterépítője címet Szőlősi Gábor, második helyezett lett Eigner Bálint, a harmadik helyen pedig szintén az elmúlt évi bronzérmes duó Hujber Luca és Hujber Sára végzett.

Az ebéd után Jámor Keve régész, a feltárás vezetője tartott előadást a vár idejének eredményeiről, a feltárt objektumokról és azok régészeti értelmezéséről.

A feltárás során halszállkamintában rakott téglajárárszint, két téglafalazatú, gazdagon faragott kőkávékkal kialakított ciszterna, valamint két hozzájuk kapcsolódó vízelnyelő kürtő került elő. A rend-

szert a várudvarra hulló csapadék összegyűjtését és megszürését szolgálhatta: a természetes sziklára vízzáró vörös agyagréteg került, fölé pedig vastag homokréteget terítettek, amelyen átszivároghat meg a víz, mielőtt a ciszternákba jutott.

Váratlan eredményt hozott az egyik vízelnyelő kürtő feltárása is. A felső, újkori kerámiákat tartalmazó betöltés alatt jelentős mennyiségű 15. századi kerámia került elő. A leletek arra utalnak, hogy a vízrendszert a 16. századi végvári időszakban már nem használták, s a kutatók azt sem zárják ki, hogy a vízelnyelő betemetése az 1494-es ostrom pusztításával állhatott összefüggésben.

Meglepetést okozott a várudvar közepének mélysége is. A régészek 230 centiméterig jutottak anélkül, hogy elérték volna a természetes aljzatsziklát. A feltárt vastag homokrétegről kiderült, hogy valószínűleg nem csupán az eredeti természetes mélyedés feltöltését és az udvar szintjének kiegyenlítését szolgálta, hanem egyúttal a csapadékvíz szűrésének is fontos része lehetett.

A 2026-os ásatás legjelentősebb eredménye így a várudvar eddig ismeretlen vízgazdálkodási rendszerének felismerése lett. Jámor Keve ásatásvezető régész szerint a megoldás a jelenlegi ismeretek alapján hazai viszonylatban egyedülállóan tűnik; legközelebbi ismert párhuzamai Velencéből ismertek. A feltárás egyúttal

azt is bizonyította, hogy a várudvar alatt további, a vár építési és használati korszakainak megértéséhez fontos emlékek rejtőzhetnek, ezért teljes régészeti kutatása a tervezett helyreállítás szempontjából is jelentős lenne.

Természetesen a solymász bemutató sem maradhatott el, az érdeklődők megismerhették a szokásaikat, életmódjukat, hogy milyen módon használják őket vadászatra, egyszóval közelebb kerülhettek ezekhez a csodálatos előlányekhez, a bátrabbak még fényképet is készíthettek a ragadozó madarakkal. Mindenki kedvencei voltak a négy hónapos bagolyfiókák, akik békésen túrték a simogatást, így különösen a gyerekek körében arattak nagy sikert, és természetesen jó néhány közös fotó velük is készült emlékül.

Délutánra sem fogyott el a lendület, a térség rendezvényeinek visszatérő fellépője, a tatabányai SzaffiBeast koncertje teremtett remek hangulatot a program zárásaként.

A szervezők ezúton fejezik ki köszönetüket mindazoknak, akik részvételükkel hozzájárultak a rendezvény sikeréhez, valamint a fellépőknek, árusoknak és közreműködőknek, hogy színesítették a programot. Külön köszönet azok számára, különösen a Várgesztési Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjainak, akik a háttérben, a szervezésben, előkészületekben és pakolásban segítettek, munkájukkal hozzájárulva a sokadalom sikeréhez.

2026. október

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

35 éves a kultúregyesület

Fennállásának 35 éves jubileumát ünnepelte szeptember 19-én a Német Kultúregyesület Várgesztés. A Faluházban rendezett ünnepi dalostalálkozón a helyi dalkör mellett Felsőgalláról, Gántról, Etyekről és Vértessomlórról érkezett énekes közösségek köszöntötték az ünnepeltek. A rendezvény nemcsak az elmúlt három és fél évtized eredményeinek felidézésére adott alkalmat, hanem arra is, hogy a résztvevők közösen tisztelegjenek a német nemzetiségi hagyományok, az anyanyelv és a dalok megőrzéséért fáradozó elődök előtt.

A vendégeket a Faluházban a Hartdégén Sándorné egyesületi elnök édesanyja, Pillmann Józsefné által készített, slingelt asztalterítőkből összeállított kiállítás, valamint a régi találkozó emlékeztető pillanatait felidéző fotómondtások fogadták.

Az ünnepséget jelenlétével megtisztelte Eckné Csákvári Valéria, Várgesztés és Neukum Krisztián, Vértessomló polgármestere, Waldmann-né Baudendiszl Éva, a Komárom-Esztergom Megyei Németek Önkormányzatának elnöke, Harasta Renáta regionális irodavezető, valamint a helyi egyesületek és szervezetek vezetői is.

A vendégeket Eckné Csákvári Valéria polgármester köszöntötte, aki beszédében hangsúlyozta: harmincöt év alatt generációk váltják egymást, változik a világ, új szokások és lehetőségek jelennek meg, ám a hagyomány, a közösség és a dal képes összekötni a múltat a jelenlét. Felidézte, hogy a Német Kultúregyesület Várgesztés 1991-ben azzal a céllal alakult meg, hogy megőrizze a falu sváb hagyományait, dalait és nyelvjárását. Az egykori kezdeményezésből az eltelt évtizedek során a település közösségi és kulturális életének meghatározó szereplője vált.

➔ 2. oldal

A bányász munkája soha nem volt pusztán foglalkozás...

2017-ben állítottak fel a várgesztési község háza előtti parkban egy, a márkushegyi bányából származó csillét az egykori bányászok kérésére, azóta ott emlékeznek meg a Bányásznápról. Szeptember 6-án a szentmisét követő ünnepséget Eckné Csákvári Valéria polgármester nyitotta, aki szeretettel és tisztelettel köszöntötte a megjelenteket, külön az egykori és mai bányászokat, valamint családjait.

Mint fogalmazott, a jeles nap évről évre lehetőséget ad arra, hogy egy pillanatra megálljanak, elcsendesedjenek, és gondolataikat azok felé fordítsák, akik életük jelentős részét a bányászatnak, ennek a nehéz, embert próbáló, mégis nagy múltú és nemes hagyományokat őrző hivatásnak szentelték.

A bányász munkája soha nem volt pusztán foglalkozás – hangsúlyozta. Hivatás volt, amelyhez a testi erő és szakmai

tudás mellett rendíthetetlen kitartásra, fegyelmre és bátorságra is szükség volt. A föld mélyén, gyakran mostoha és veszélyes körülmények között dolgozók pontosan tudták, hogy odalent az ember nem csupán önmagáért felel, a biztonság, az élet és a hazatérés sokszor azon múlt, mennyire tudtak egymásra figyelni és egymásért helytállni. Ebből fakadt a bányász közösségek egyik legfontosabb értéke, az összetartozás is.

➔ 3. oldal

GESZTESI KRÓNKA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztés Község Önkormányzata, 2824 Várgesztés, Arany J. u 47. • Felelős kiadó: Eckné Csákvári Valéria polgármester
Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi • E-mail: propagandabt@gmail.com • 20/9611-833
Hirdetésefelvétel: 20/9611-833 • Megjelenik havonta 250 példányban.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

35 éves a kultúregyesület

... *folytatás az első oldalról*

A Dalkör azóta nem egyszerűen énekel. Őriz. Továbbad. Összeköt – fogalmazott a polgármester, kiemelve, hogy az együttes tagjai nemcsak a dalokat, hanem az elődöktől örökölt nyelvet, szokásokat és értékeket is továbbadják a következő nemzedékeknek. Mint elhangzott, a dalkör tevékenysége szorosan összefonódik Várgesztes mindennapjaival. Tagjai rendszeresen résztvevői a település kulturális rendezvényeinek és egyházi ünnepeinek, fellépéseiken pedig hagyományos gesztesi népviseletben jelennek meg. A közösség az évtizedek során számos hazai és külföldi fellépésével öregbítette Várgesztes hírnevét, miközben más települések és országok nemzetiségi közösségeivel is tartós kapcsolatokat épített ki. *Eckné Csákvári Valéria* köszönetet mondott mindazoknak, akik az elmúlt 35 évben tagként, vezetőként, szervezőként vagy támogatóként hozzájárultak az egyesület munkájához, és megemlékezett azokról is, akik már nem lehetnek jelen az ünnepségen.

Várgesztesnek szüksége van önökre! Szükségünk van arra, hogy legyenek, akik emlékeztetnek bennünket arra, honnan jöttünk – hangsúlyozta, majd az önkormányzat és a település lakói nevében gratulált a jubiláló közösségnek, további eredményes munkát, sok közös élményt és még számos együtt töltött esztendőt kívánva.

A jókívánságokhoz csatlakozott *Waldmann-né Baudendiszl Éva* is, aki szintén köszönetét és elismerését fejezte ki a hagyományok több évtizedes megőrzéséért, a múlt örökségének továbbadásáért, azért, hogy nem hagyták veszni a sváb gyökereiket.

Az ünnepi műsort a Felsőgallai Német Nemzetiségi Dalkör nyitotta meg. Az 1969-ben, *Gallai Rudolf* vezetésével alakult együttes több mint öt és fél évtizede ápolja a felsőgallai német nemzetiségi dal-kincset. *Saltzer Géza* 1986 óta vezeti a közösséget, amely a helyi rendezvények mellett rendszeres résztvevője hazai és nemzetközi fesztiváloknak, kórustalálkozóknak is. A felsőgallai énekesek öt dallal köszöntötték a várgesztesieket, és *Saltzer Géza* nemcsak a dalkör, hanem a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége (KÓTA) nevében, a nemzeti-ségi bizottság elnökeként is gratulált a jubileumhoz. Elismerését fejezte ki a közösség több évtizedes munkája iránt, hangsúlyozva, hogy egy ilyen évforduló mögött mennyi kitartás és elkötelezettség áll.

A dalkör nevében *Szám János* német nyelven köszöntötte az ünnepeltek, majd magyarul, humorral fűszerezve összegezte mondandóját. Mint fogalmazott, a felsőgallai dalkör alapítói közül már senki sem él, ám az együttes továbbra is éneklí a magyarországi németek dalait. A várgesztesieknek azt kívánta, hogy évtizedek múltán, amikor már az ő alapítói sem lehetnek közöttük, akkor is szóljon tovább a német ének a településen.

A folytatásban a Gánti Német Nemzetiségi Dalkör lépett színpadra. A jelenlegi felállásában 2012 óta működő közösség célja a helyi sváb dalkincs és nemzetiségi identitás megőrzése. Tagjai nemrég Freiburgban, az IKDE néprajzi intézetében kutatták a közel száz évvel ezelőtti gánti és vértesi népdalok hanganyagát. A közösségi adományokból finanszírozott kutatás is azt szolgálta, hogy a régi dallamok ne merüljenek feledésbe. Az együttes munkáját több szakmai elismerés kíséri: 2018-ban a KÓTA népzenei minősítőjén arany fokozatot, a Landesrat országos német nemzetiségi énekkarok regionális minősítőin pedig 2019-ben Arany Rozmaring, 2024-ben Rozmaring minősítést szerzett. A gánti énekeseket vezetőjük, *Rádl Zoltán* kísérte gitáron.

Etyekről az Etyeki Németek Egyesülete és a Rosmarin Kórus érkezett. Az 1993 tavaszán alakult közösség a településen még fellelhető sváb dalok összegyűjtését, megőrzését és továbbadását tűzte ki célul. A kórus rendszeres résztvevője a helyi és más településeken rendezett találkozónak, több alkalommal járt Etyek németországi testvértelepülésén, Remshaldenben is. Munkáját az „Etyek Kultúrájáért” kitüntetéssel ismerték el, szakmai minősítón pedig arany fokozatot ért el. Az ünnepi fellépésen *Roth Antal* kísérte harmonikán az énekeseket.

A Vértessomlói Német Nemzetiségi Népdalkör szintén régi barátként érkezett a jubileumi találkozóra. Az 1987-ben, *Rieder Antal* iskolaigazgató vezetésével alakult együttes zenei gyűjteménye napjainkban már több mint háromszáz dalt számlál. A közösség több alkalommal szerzett arany minősítést, és számos hazai, valamint külföldi fellépésen mutatta be a vértessomlói német nemzetiségi hagyományokat. Az énekkar művészeti vezetője *Hartdégen Józsefné*, harmonikán *Hartdégen Attila* kíséri a dalosokat.

A vendégcsoport nevében *Somlói György*, az egyesület elnöke köszöntötte a várgesztesieket. Mint fogalmazott, a 35 év nem rövid idő, de remélik, hogy még sok további esztendő vár a közösségre. Azt kívánta, hogy legalább újabb 35 éven át, örömben, egészségben és boldogságban folytathassák tevékenységüket, és továbbra is „ne őrizték, hanem megélik hagyományaikat”.

A vendégcsoportok produkcióit követően az ünnepelt Német Kultúregyesület Várgesztes dalköre lépett színpadra.

Az 1991-ben alakult egyesület történetében eddig 716 fellépés és több mint száz saját szervezésű rendezvény szerepel. A dalkör tagjai az ország számos településén mutatkoztak be, többek között Hajóson, Palotabozsokon, Geresdlakon, Budapesten és az Esztergomi Bazilikában is énekeltek. Tizenkét alkalommal utaztak Németországba és Ausztriába, ahol többnapos látogatásai során naponta többször is felléptek. Emlékezetes élményeik közé tartozik, hogy Bajorországban Passau püspöke fogadta őket, az Arberen 1400 méteres magasságban énekeltek,

Innsbruckban pedig a polgármesteri hivatalban léptek fel, ahol a város polgármestere is velük dalolt. A közösség az elmúlt évtizedekben tizenöt külföldi csoportot látott vendégül, többek között Kanadából, Dániából, Németországból, Ausztriából és Erdélyből. Dalaikból két hangkazetta és egy CD is készült.

A várgesztesi dalkör állandó résztvevője a falu rendezvényeinek, évek óta szerveznek adventi, Krisztkindl- és dalostalálkozókat, emellett a templomi ünnepeken is rendszeresen énekelnek. Virágvasárnap, a nagyhéten, úrnapián, a búcsún és karácsonykor a faluban honos német egyházi énekekkel járulnak hozzá az ünnepekhez. A közösséget *Hartdégen Sándorné* vezeti, az énekeseket harmonikán *Hartmann József* kíséri.

A jubiláló egyesület nevében *Hartdégen Sándorné, Erzsike* köszöntötte a vendégeket, és megköszönte a fellépő csoportoknak, hogy dalaikkal tették emlékeztetése a találkozózt. Mint mondta, mindig örömmel hallgatják egymás énekeit, tanulnak egymástól, és az együtténeklés valamennyiük szívét örömmel tölti el. Az elnök felidézte, hogy a jelenlegi egyesületben még tízen vannak, akik a kezdetektől tagjai a közösségnek, az évek során azonban újabb énekesek is csatlakoztak hozzájuk. Köszönetet mondott társainak azért, hogy mindig készen állnak a felkérések teljesítésére, még akkor is, ha ez az idő múlásával egyre nagyobb erőfeszítést kíván tőlük.

Éppen ezért külön is megszólította a fiatalokat, arra biztatva őket, hogy ismerkedjenek meg a dalkör munkájával. Mint mondta, minden csütörtökön 18 órától tartják próbáikat, amelyekre bárki ellátogathat. Hangsúlyozta: rendkívül fontos lenne, hogy az elődöktől kapott nyelvet, dalokat és hagyományokat legyen kinek továbbadni, és az utánuk következő nemzedékek is megismertethessék azokat gyermekeikkel.

Az ünnepi alkalom az emlékezésről is szólt. *Erzsike* meghatódva idézte fel azokat a társakat, akiket az elmúlt 35 esztendőben elveszítettek, ma már nincsenek velük. A tiszteletükre és emlékükre egy szív formában kialakított 16 mécses emlékeztetett, a 16 nevet tartalmazó névsor mellett egy asztalon.

A jubileumi ünnepségen külön elismerésben részesült *Hartmann József*, aki éppen tíz esztendeje kíséri harmonikán a várgesztesi dalkört. A zenész Kecskédrről jár a próbákra és a fellépésekre, hogy önzetlen munkájával segítse a közösséget.

Van egy nagyon fontos ember közöttünk, aki nélkül létezni sem tudnánk – fogalmazott *Hartdégen Sándorné*, majd megköszönte *Hartmann Józsefnek* az elmúlt évtizedet, és további jó egészséget, hosszú közös munkát kívánt neki. A harmonikás tízéves jubileuma alkalmából emléklapot és ajándékokat vehetett át, a jelenlévők pedig vastappsal fejezték ki elismerésüket.

A köszönetnyilvánítások sora ezzel még nem ért véget. *Pillmann Imre* az egyesület tagjai nevében *Hartdégen Sándorné* több évtizedes munkáját méltatta. Mint

elmondta, korábban hagyományosan a Csengő napon köszönték meg *Erzsi* fáradásait, ezúttal azonban úgy gondolták, hogy a jubileumi ünnepség különösen méltó alkalom erre. Ha hátranézek a 35-ös számra, szó szerint és átvitt értelemben is a fél élete benne van ebben az egészben az *Erzsinek*. Isten éltesen, *Erzsi!* – fogalmazott, kifejezve a közösség halálját az egyesületért végzett sokéves, áldozatos munkáért.

Az ünnepség végén az illusztris vendégeket, a vendégcsoportok vezetőit, a harmonikásokat is színpadra szólították az ajándékok átadására, majd valamennyi résztvevő közösen énekelte el a „Rund ist die Kugel” című dalt.

Rövid hírek

Szünetel az ügyfélfogadás

A Várgesztesi Polgármesteri Hivatalban **október 12-én áramszünet miatt szünetel az ügyfélfogadás.** Ezen a napon a hivatal sem telefonon, sem elektronikus úton nem lesz elérhető.

Fogászat: rendelési idő

A fogászati ellátásról gondoskodó Presi-Dent 2006 Kft. értesíti a betegeket, hogy megváltozott a rendelési idő, és bejelentkezés szükséges!

Hétfő: 7-13 óra (*Dr. Márton Kata*).
Kedd: 7-13 óra (*Dr. Márton Kata*).
Szerda: 8.30-12.30 óra (*Dr. Jancsik Veronika Ágnes*) 13-19 óra (*Dr. Márton Kata*).
Csütörtök: 7-13 óra (*Dr. Márton Kata*) 14-16 óra (*Dr. Jancsik Veronika Ágnes*).
Péntek: 8.30-12.30 óra (*Dr. Jancsik Veronika Ágnes*) 13-19 óra (*Dr. Márton Kata*).
Október 9-én (péntek) elmarad a délelőtti rendelés! Dr. Márton Kata délutáni rendelésére sürgősségi ellátás esetén lehet jelentkezni! • Környe, Alkotmány u. 32. Telefon: 06-30/124 0709.

Támogatás a szép korúak számára

Felhívjuk a 65 év feletti várgesztesiek figyelmét, hogy idén is lehetőségük nyílik az időskorúak pénzbeli támogatásának megigénylésére. A támogatás megállapításának feltétele a közös háztartásban élő személyek jövedelemigazolása, valamint a kérelem nyomtatvány Várgesztesi Polgármesteri Hivatalhoz történő benyújtása. A támogatást valamennyi 65 év feletti várgesztesi igényelheti, a nyomtatvány a polgármesteri hivatalban kérhető nyitvatartási időben.

A kérelem beadási határideje: 2026. október 31.

A bányász munkája soha nem volt pusztán foglalkozás...

... *folytatás az első oldalról*

A bajtársiasság nem pusztán szép szó volt számukra, hanem a mindennapok valósága és erkölcsi parancsa – fogalmazott.

A polgármester felidézte, hogy a bányászat a térség múltjának is elválaszthatatlan része. Hosszú évtizedeken át családok sokaságának biztosított munkát, megélhetést és jövőt, a bányák körül pedig nem csupán munkahelyek, hanem közösségek születtek. Otthonok épültek, családok alapítottak életet, barátságok és emberi kapcsolatok szövődtek, s közben olyan hagyományok formálódtak, amelyek nemzedékről nemzedékre öröklődtek.

A bányászathoz kapcsolódó történetek, emlékek és szokások ezért ma már közös örökségünk részei, ugyanakkor az ünnepen azokról sem feledkezhetnek meg, akik től a bányászmunka súlyos áldozatot követelt. Voltak, akik egészségüket tették kockára, és voltak, akik életüket áldozták munkájukért, egy napon elindultak otthonról, de többé nem térhettek vissza szeretteikhez. Az ő sorsuk arra figyelmeztet bennünket, hogy az életnél, a családnál és az egymás iránti felelősségnél nincs nagyobb érték – emelte ki, hozzátéve, hogy egy közösség akkor őrzi méltón a múltját, ha nem csupán a sikerekre, hanem az azok mögött álló áldozatokra is emlékezik.

Külön örömmek és megtiszteltetésnek nevezte, hogy Várgesztesen ma is élnek egykori bányászok, akik személyes emlékeikkel, történeteikkel őrzik e korszak örökségét. Szavaikban ott élnek a mindennapok, a munka nehézségei, az örömök és vesztések, a hazatérés pillanatai, a barátságok és a bajtársi kötelek. Éppen ezért fontos ezeket a történeteket meghallgatni, megőrizni és továbbadni a fiatalabb nemzedékek számára. Egy közösség emlékezte addig él, amíg vannak, akik mesélnek róla, és vannak, akik meghallgatják – hangzott el.

Bár azóta sokat változott a világ, átalakult a bányászat szerepe, és egy korszak lassan történelemmé vált, az általa képviselt értékek mit sem veszítettek jelentőségükből. A szorgalom, a kitartás, a becsüle-

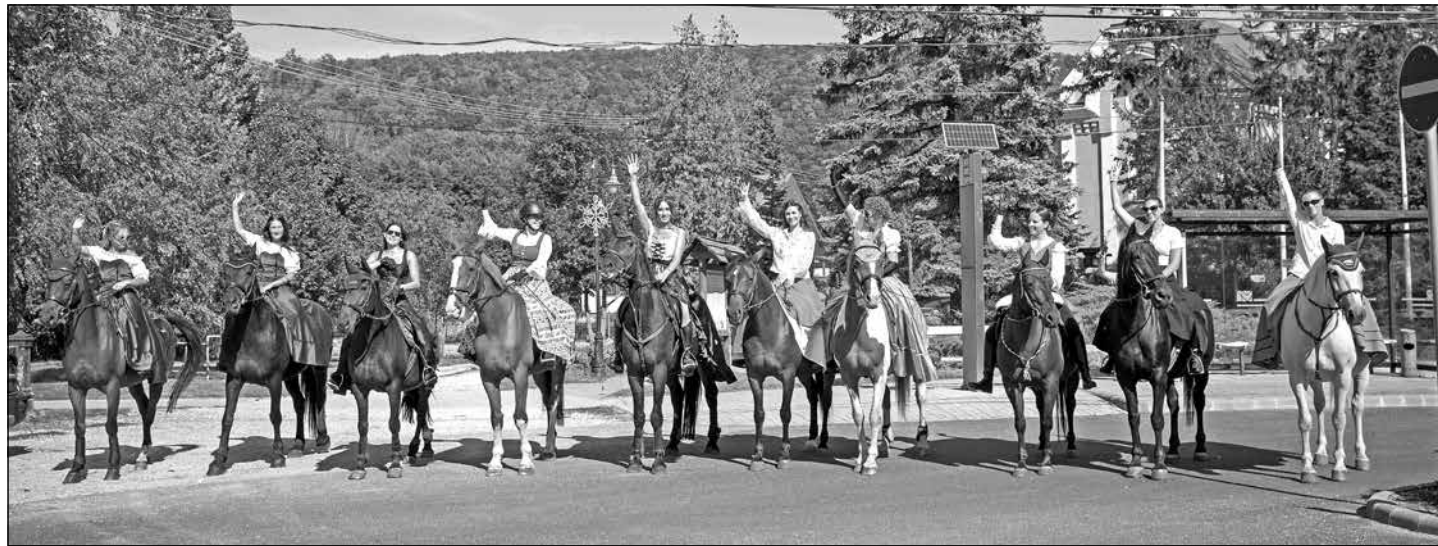
tes munka, a felelősségvállalás, a bajtársiasság és az összetartozás ma is olyan erények, amelyekre szükségük van a közösségeknek. A múlt nem arra való, hogy benne éljünk, hanem arra, hogy tudjuk, honnan érkezünk. A hagyomány pedig nem pusztán emlék: olyan örökség,

amelyet nekünk kell tovább vinnünk – fogalmazott a polgármester, végül köszönetet mondott a bányászoknak kitartásukért, bátorságukért és becsület munkájukért, valamint azért a példáért, amelyet összetartásból, emberségből és egymás iránti felelősségből hagytak örököül.

Jó szerencsét! Két egyszerű szó. De benne van egy régi szakma minden tapasztalata: az indulás a műszakba, a föld alatti munka csendje és zaja, a társakba vetett bizalom, és az a természetes kívánság, hogy a nap végén mindenki rendben hazatérjen – hangzott el *Szolja Róberttől*, aki egy régi bányászéneket is felidézett: Imhol a föld alá megyünk, aknák, s tárnákon át. S a napfényt fölváltja ott lenn a gyöngö mécsvilág... Bányásznapon nemcsak egy szakmát ünnepelünk. Köszöntjük azokat, akik ma is ezt a munkát végzik, és azokat is, akik már csak emlékeikben járják végig a régi munkahelyeket. Gondolunk azokra a társakra is, akik már nem lehetnek közöttünk. És közben megmarad valami, amit sem egy bánya bezárása, sem az eltelt évek nem tudnak igazán eltüntetni: a közös múlt, a bajtársiasság, és egy köszö-nés, amelyet a bányászember ma is ugyanúgy ért: Jó szerencsét! – fogalmazott, s gondolatai zárásként Kónya Lajos: „Megindulnak a csillék” című versével hajtott fejet.

A megemlékezés részeként az emlékhely talapatánál a Nyugdíjas Bányász Szakszervezet képviseletében *Imeli János, Mautner János* és *Kanyó Ferenc* helyezte el a kegyelet virágait, miközben a Német Kultúregyesület Várgesztes Dalköre előadásában felscendült a Bányász Himnusz, majd *Mautner János* Szepesi Zsuzsanna „Bányászshősök” című versével, a dalkör pedig a föld mélyén végzett nehéz munkát, a bajtársi összetartozást és a szerencsés hazatérés reményét idéző „Glück auf!” ének előadásával tisztelt szücsaták hősei előtt.

Vidám hangulatú lovas felvonulással mutatkozott be az első Herbst Fest Várgesztesen

Első alkalommal rendezte meg a Kenzo Lovasudvar a hagyományteremtő szándékkal életre hívott Herbst Fest nevű őszi eseményét Várgesztesen. A rendezvény különleges színfolttal gazdagította a település mindennapjait: a résztvevő lovasok ünnepi, szép öltözetben, jókedvvel és vidám hangulatban vonultak végig községünk utcáin.

A felvonulás féltávjánál meglepetés is várta a menettel tartókat és az érdeklődőket: a szervezők frissítő italokkal, valamint ízletes

édes és sós süteményekkel kedveskedtek a jelenlévőknek, lehetőséget teremtve egy kötetlen, közösségépítő beszélgetésre és pihenőre. Bízunk benne, hogy ezzel a kezdeménnyel sikerül egy új, színes rendezvényt csempészni Várgesztes őszi programjai közé, amelyhez évről évre egyre többen csatlakoznak majd. Ezúton is szívből köszönjük mindenkinek, aki jelenlétével, munkájával és lelkesedésével megtisztelte az eseményt és velünk tartott! A sikeres debütálást követően jövőre örömmel folytatjuk.

Kenzo Lovasudvar

Mi a fontosabb: hogy úgy csináljuk, ahogy megszoktuk, vagy az unokáink jövője?

Avarégetés

Itt az ősz, és vele együtt megjelenik a kertekben a lehullott avar, a letermett egynyáriak, a metszésből keletkező gallyak és egyéb növényi maradványok. Sokszor ezekre az értékes anyagokra eltűntetendő kerti hulladékként gondolunk, pedig a legjobb lenne, ha ez a biomassza mikroélőhelyeket biztosítva a talajon maradna, vagy legalábbis természetes lebontó folyamatok útján visszakerülne a talajba, de sokan nem ezt az utat, hanem az égetést választják.

Pedig talajjal nagyon nem állunk jól. Napjainkban átlagosan 17-szer gyorsabban pusztul, mint ahogy természetesen termelődik, és szerte a szántóföldeken az eke már a világos altalajt forgatja be a felső rétegbe. Míg egy barna erdei talajban a gyökereken túl az egysejtűektől a gerincekig 30–35 tonna élőlény található a felszín alatt hektáronként, addig egy intenzíven művelt szántóterületen mindössze 2–4 tonna. A jó talaj viszont egy élő rendszer, nem pusztán por, amibe a növényeket ültetjük. Tápanyagokat tár fel, anyagot mozgat, humuszt képez, vizet köt meg, és elkesztő mennyiségű élőlénynek ad otthont.

A degradálódott talaj ezzel szemben nem képes szerves kolloidot képezni, így nem képes rendszeresen befogadni és megtartani a vizet. Ez aztán a kisvízkörön keresztül kihat a helyi, összeadódva pedig a globális klímára is. A talajon történő élelmiszertermelést vélhetően nem könnyen fogjuk tudni kiváltani in vitro technológiákkal, illetve ha mégis, hát elgondolkodtató, hogy akarunk-e egy olyan világban élni, és mennyire lesz az fenntartható. A talaj javítása tehát elemi érdekünk. Tudunk érte mi magunk is tenni, ha a nyesedéssel, avarral mulcsolunk, vagy legalább komposztálunk.

Az avar és a zöldhulladék elégetése nem csak értékes szerves anyagot semmisít meg, hanem közvetlenül szennyezi azt a levegőt, amelyet mi és a szomszédaink belegezünk.

Az avarcupac igen rossz tüzelőberendezés. Míg egy megfelelően működő kályhában az égéster magasabb hőmérséklete, a szabályozott levegőellátás és a kémény huzata kedvezőbb égési feltételeket teremt, addig egy avarcupacnál mindez hiányzik. Az eleve nedvesebb anyag füledten, alacsony hőmérsékleten, tökéletlenül ég, vagy parázslík, közben számtalan veszélyes karcinogén, mutagén, és üvegházhatású anyagot – gázokat, részecskéket, kormot – juttat a levegőbe, ami akkor és ott

káros a helyiek egészségére, de hosszú távon a Föld egészségére is. Már akár 5 kg avar elégetése is bőven elegendő lehet ahhoz, hogy Várgesztes egész légtérét sokszorosan határérték feletti káros anyaggal szennyezze be. Ráadásul a füst közvetlenül talajszinten keletkezik, vagyis ott, ahol mi is élünk, sétálunk, dolgozunk a kertben – és ahol a gyerekek játszanak. Bár előbb-utóbb elfújja a szél, de az üvegházhatású gázok a légkörben maradnak csendben tovább és tovább fokozva a globális felmelegedést, amit az aszályos, forró nyarak gyakoriságának növekedéséből már közvetlenül is tapasztalhatunk.

Az avarégetés és a humuszképzés ugyanarra a helyzetre adható két szélsőséges válasz: az avarégetés rontja, a humuszképzés javítja az életünket.

Igen, régóta égetünk avar. De sokáig nem tudtuk, hogy ez mivel jár. Ma már pontosan tudjuk. Ma már a mi felelősségünk, hogy hogyan döntünk. Takarjuk a zöld hulladékkal a talajt, komposztáljuk, vagy ha ezeket nem akarjuk, nem tudjuk csinálni, akkor szállíttassuk el, hogy profik komposztáljanak helyettünk, de semmiképpen ne égezzük el! Gondoljunk a jelenlegi és az utánunk következő nemzedékekre, gyerekeinkre, unokáinkra is!

Rodé Lajos

Várgesztesi Búcsú

OKTÓBER 25.

15-18 óig

9 Faluház

KÉZMŰVESKEDÉS

TAP PARTY ZENEKAR

KIRAKODÓK

BÜFÉ

OVIS SÜTEMÉNYVÁSÁR

Egy kis zene, egy kis vásár, egy kis finomság – és egy jó őszi délután Gesztesen.

A program stratégiai partnere:

Petőfi KULTURÁLIS PROGRAM

Nemzeti Művelődési Intézet

Anima Musicae - A zene lelke

Helyszín: Várgesztes Faluház

2026. október 13.

18:00

9-99 éves korig mindenkinek ajánlott, könnyen befogadható klasszikus program

2026.10.13.

18:00

Anima Musicae - A zene lelke

Az Anima Musicae Kamarazenekar hazánk legfoglalkoztatottabb kamaraegyüttese. Könnyen befogadható, a klasszikus zene kiemelkedő zeneszerzőiből összeállított, ismeretterjesztő szövegekkel gazdagított előadást hallgathatunk meg tőlük az eseményen.

A Petőfi Kulturális Program a Magyar Kormány támogatásával, a Nemzeti Művelődési Intézet koordinációjában valósul meg.

Panaszkezelés: <https://terkult.hu>

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA